

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 134/2010-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., P., a spoločnosti D., s. r. o., P., zastúpených advokátom Mgr. J. G., Advokátska kancelária, D., vo veci namietaného porušenia čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základných práv zaručených čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaniach vedených pod sp. zn. Er 730/1998, Er 435/1999 a Er 1841/2000 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., a spoločnosti D., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. októbra 2009 doručená sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., P. (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“), a spoločnosti D., s. r. o., P. (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“), v ktorej namietajú porušenie príkazu ukladať povinnosti zákonom, na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd podľa čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), porušenie základného práva vlastníť majetok zaručeného čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na

prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v exekučných konaniach vedených pod sp. zn. Er 730/1998 (Ex 130/1998), Er 435/1999 (Ex 22/1999) a Er 1841/2000 (Ex 595/1999).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v 1. rade vystupuje v uvedených exekučných konaniach ako oprávnený. Sťažovateľ v 2. rade *„bol účastníkom dražby nehnuteľnosti dňa 19.5.2008 na exekútorskom úrade JUDr. J. K. ... v exekučnom konaní Ex 595/99, kde je oprávneným spoločnosť P., s. r. o., ... a povinným P. H., Ž.“*.

Sťažovatelia poukázali na skutočnosť, že dražba nehnuteľnosti v predmetných konaniach sa uskutočnila už 30. júla 2007, keď súdny exekútor udelil príklep vydražiteľovi S. , s. r. o., Ž. Následne však okresný súd uznesením zo 7. januára 2008 príklep súdneho exekútora neschválil, pričom vychádzal z názoru, že *„z povahy exekúcie predajom nehnuteľností je vylúčené spojenie dvoch alebo viacerých exekúcií vecí na spoločné konanie“*. Ak totiž *„existuje viacero exekučných titulov..., tieto si vzájomne konkurujú – v poradí pri predaji a v poradí pri uspokojení z výťažku z dražby alebo predaja spoluvlastníckeho podielu...“*.

Schváliť príklep je možné vždy vo vzťahu k určitej exekúcii. Ak sa viaže návrh na schválenie príklepu k viacerým exekúciám, tak prakticky to nie je možné realizovať.“

Súdny exekútor 19. mája 2008 na ďalšej dražbe nehnuteľnosti, a to v konaní vedenom pod sp. zn. Ex 595/99, udelil príklep sťažovateľovi v 2. rade. Okresný súd však uznesením č. k. Er 730/1998-51, Ex 130/1998 z 28. júla 2008 príklep opätovne neschválil, *„a to z dôvodu porušenia zákona zo strany súdneho exekútora – neaktuálny ocenením dotknutej nehnuteľnosti a nedôsledným sprístupnením dražobnej vyhlášky alebo jej podstatnej časti verejnosti“*.

Sťažovatelia uviedli, že na základe podnetu sťažovateľa v 1. rade na podanie mimoriadneho dovolania Generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) proti uzneseniu okresného súdu z 28. júla 2008 Krajská prokuratúra v Žiline prípisom z 21. januára 2009 oznámila, že okresný súd *„na zistený skutkový stav aplikoval nesprávny právny predpis, resp. v danom prípade nesprávne znenie ustanovenia“*.

§ 139 ods. 1 Exekučného poriadku“, avšak „i pri aplikácii správneho znenia ustanovenia § 139 ods. 1 Exekučného poriadku by... súd musel dospieť k rovnakým právnym záverom, pre ktoré súdnym exekútorom pridelený príklep neschválil.“. Preto dôvod na podanie mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora nebol daný.

V sťažnosti sa uvádza, že „vzhľadom na postup súdneho exekútora, no predovšetkým nezákonné rozhodnutie Okresného súdu Žilina je situácia v exekučnom konaní taká, že ja, sťažovateľ 1), nemám doteraz vymožené právoplatne priznané pohľadávky voči povinnému a ja, sťažovateľ 2), kvôli zákon porušujúcemu rozhodnutiu Okresného súdu Žilina som nezískal do výlučného vlastníctva nehnuteľnosť, ku ktorej mi riadne udelil príklep súdny exekútor, a to napriek splneniu všetkých zákonných podmienok z mojej strany.“.

Ďalej sťažovatelia uviedli, že „vzhľadom na porušenie zákona zo strany Okresného súdu Žilina ako aj na preťahy v súdnom konaní o vymoženie pohľadávky sú porušované naše ústavné práva...“.

V závere svojej sťažnosti sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Ústavnej sťažnosti sa vyhovuje.

Základné právo sťažovateľov 1) a 2) na ukladanie povinností len zákonom, na jeho základe a v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd podľa čl. 13 ods. 1 Ústavy SR, právo vlastníť majetok s rovnakým zákonným obsahom a ochranou vlastníckeho práva všetkých vlastníkov v zmysle čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na prerokovanie vecí bez zbytočných preťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR postupom Okresného súdu Žilina vo veciach vedených pod sp. zn. Er 730/1998 (Ex 130/1998), Er 435/1999 (Ex 22/1999) a Er 1841/2000 (Ex 595/1999) porušené bolo.

Sťažovateľovi 1) priznáva primerané finančné zadosťučinenie 20.000,- EUR.

Sťažovateľovi 2) priznáva primerané finančné zadosťučinenie 20.000,- EUR.“

Ústavný súd 3. februára 2010 telefonicky zisťoval na okresnom súde, kedy uznesenie okresného súdu č. k. Er 730/1998-51, Ex 130/1998 z 28. júla 2008 nadobudlo právoplatnosť. Pracovníčka príslušnej kancelárie uviedla, že právoplatnosť uznesenia vyznačená nie je a že proti predmetnému uzneseniu bolo podané odvolanie, o ktorom Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) 7. júla 2009 už rozhodol.

Ústavný súd žiadosťou doručenou okresnému súdu 23. februára 2010 vyžiadal rozhodnutie krajského súdu o odvolaní proti uzneseniu okresného súdu. Uznesenie krajského súdu č. k. 5 CoE 38/2009-116 zo 7. júla 2009 bolo ústavnému súdu doručené 8. marca 2010.

Z uznesenia krajského súdu vyplýva, že odvolanie, ktoré podali obaja sťažovatelia, bolo krajským súdom odmietnuté. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bolo konštatovanie krajského súdu, že „*proti napadnutému rozhodnutiu exekučného súdu o príklepe (schválení alebo neschválení), nie je prípustné odvolanie v súlade s ust. § 148 Exekučného poriadku*“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K časti sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. Er 730/1998 (Ex 130/1998) ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Sťažovatelia podali svoju sťažnosť na poštovú prepravu 16. októbra 2009. Ústavnému súd sa telefonicky na okresnom súde nepodarilo zistiť presne deň nadobudnutia právoplatnosti uznesenia okresného súdu č. k. Er 730/1998-51, Ex 130/1998 z 28. júla 2008. Sťažovatelia však napadli toto uznesenie odvolaním, ktoré krajský súd správne vyhodnotil ako neprípustné [§ 148 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) v spojení s § 202 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“)]. Podanie odvolania proti rozhodnutiu prvostupňového súdu, proti ktorému nie je prípustné odvolanie, nemá za následok uplatnenie tzv. suspenzívneho účinku (§ 206 ods. 1 OSP), čo a contrario vyplýva z ustanovenia § 159 ods. 1 OSP (doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný), ktoré sa vzťahuje na posúdenie právoplatnosti uznesenia (§ 167 ods. 2 OSP). Preto aj napriek tomu, že sťažovatelia napadli uznesenie okresného súdu odvolaním, nadobudlo toto uznesenie právoplatnosť už jeho doručením účastníkom konania.

Z uvedených skutočností ústavný súd vyvodil, že ak uznesenie krajského súdu o odvolaní sťažovateľov bolo vyhlásené 7. júla 2009 (v tom čase už prvostupňové sťažnosťou napadnuté uznesenie okresného súdu muselo byť doručené obom sťažovateľom), potom sťažnosť adresovaná ústavnému súdu, ktorá bola odoslaná na prepravu 16. októbra 2009, je zjavne oneskorene podaná. V tom čase už totiž napadnuté uznesenie okresného súdu bolo bez akýchkoľvek pochybností právoplatné viac ako dva mesiace. Z uvedeného dôvodu ústavný súd v tejto časti sťažnosť sťažovateľov odmietol ako podanú oneskorene.

2. K časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ v 2. rade namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd uvádza, že o návrhu podanom zjavne neoprávnenou osobou možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody sťažovateľa, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a osobou sťažovateľa, prípadne z iných dôvodov. Za návrh podaný niekým zjavne neoprávneným preto možno považovať návrh,

pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 26/06).

Sťažovateľ v 2. rade bol účastníkom dražby nehnuteľnosti v exekučnom konaní, pričom jeho postavenie účastníka exekučného konania sa takto obmedzuje na úsek do právoplatnosti rozhodnutia exekučného súdu o príklepe. Bez ohľadu na to, či súd príklep schváli, alebo neschváli, má vydražiteľ postavenie účastníka konania iba v už uvedenom úseku konania (§ 37 ods. 1 Exekučného poriadku).

Sťažovateľ v 2. rade tak po právoplatnosti uznesenia okresného súdu, ktorým sa rozhodlo o príklepe udelenom súdnym exekútorom jemu, už nemá postavenie účastníka exekučného konania, a preto v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemohlo dochádzať k porušovaniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. V tejto časti tak ústavný súd sťažnosť odmietol ako podanú neoprávnenou osobou.

3. K časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ v 1. rade namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov postupom okresného súdu v konkretizovaných exekučných konaniach, ústavný súd poukazuje na ustanovenie § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu v konaní, v ktorom sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, sa považuje za účinný prostriedok nápravy postupu všeobecného súdu sťažnosť podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (napr. III. ÚS 190/07).

Sťažovateľ v 1. rade spolu s podaním sťažnosti nepreukázal využitie uvedeného účinného prostriedku nápravy, preto v tejto časti ústavný súd hodnotí podanú sťažnosť ako neprípustnú.

4. Sťažovatelia však vo svojej sťažnosti namietali porušenie označených základných práv aj postupom okresného súdu v exekučných konaniach vedených pod sp. zn. Er 435/1999 (Ex 22/1999) a sp. zn. Er 1841/2000 (Ex 595/1999). V odôvodnení sťažnosti vo vzťahu k týmto konaniam sťažovatelia uviedli iba skutočnosť, že okresný súd uznesením zo 7. januára 2008 udelený príklep súdneho exekútora neschválil, a to s odôvodnením, že došlo k nesprávnemu spojeniu viacerých exekučných konaní. Následne však už nekonkretizovali, v čom malo podľa ich názoru dôjsť v týchto exekučných konaniach k porušeniu ich základných práv, ani neuviedli ďalší priebeh týchto exekučných konaní.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde musí návrh na začatie konania pred ústavným súdom obsahovať okrem iného aj odôvodnenie návrhu.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia svoju sťažnosť v časti týkajúcej sa exekučných konaní sp. zn. Er 435/1999 (Ex 22/1999) a sp. zn. Er 1841/2000 (Ex 595/1999) riadne neodôvodnili, preto v tejto časti sťažnosť odmietol pre nesplnenie predpísaných náležitostí.

Keďže predloženú sťažnosť odmietol ako celok, nezaoberal sa už ústavný súd návrhom sťažovateľov na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2010